

ارزشیابی عوامل آموزشی (نیروی انسانی، تأسیسات و تجهیزات) دانشکده‌های تربیت‌بدنی کشور

دکتر هاشم کوزه‌چیان

دانشگاه تربیت مدرس - گروه تربیت‌بدنی

فهرست:

۲۰	.....	خلاصه
۲۲	.....	مقدمه
۲۲	.....	اهمیت و ضرورت اجرای تحقیق
۲۳	.....	اهداف تحقیق
۲۳	.....	سؤالات ویژه تحقیق
۲۳	.....	روش و مراحل اجرای تحقیق
۲۴	.....	نتیجه‌گیری
۲۵	.....	پیشنهادات
۲۶	.....	آینده‌نگری
۲۶	.....	منابع و مأخذ

خلاصه

امروز، ارزشیابی عملکرد مدیران و کارکنان، از موارد اساسی مدیریت نیروی انسانی به شمار می‌رود. از سوی دیگر، ارزشیابی عملی تحت تأثیر عوامل گوناگون محیطی و درونی است. بر این مبنای پارامترهای محیطی مانند نیروی انسانی در کیفیت و ارزشیابی هر سازمان نقش تعیین‌کننده‌ای دارد.

هدف از انجام این پژوهش، ارزشیابی عوامل آموزشی (مدیران، مدرسان، دانشجویان، تأسیسات و تجهیزات) دانشکده‌های تربیت‌بدنی کشور است. به این منظور، سؤالاتی در قالب پرسشنامه برای مدیران، مدرسان و دانشجویان دانشکده تربیت‌بدنی طرح شد و به صورت مقدماتی در اختیار آنها قرار گرفت. پس از جمع‌آوری بررسی و اصلاح لازم، بار دیگر پرسشنامه اصلی در اختیار نمونه‌های آماری قرار داده شد. سپس از طریق محاسبه ضریب همبستگی «پیرسون» ضریب پایایی سؤالات پرسشنامه بالای ۹۰٪ تعیین شد.

روش تحقیق حاضر از نوع توصیفی - تحلیلی است و به شکل میدانی اجرا شده است.

جامعه آماری شامل مدیران، مدرسان و دانشجویان هفت دانشکده تربیت‌بدنی کشور است که با استفاده از برآورد حجم نمونه تعیین شد. در این تحقیق برای گردآوری اطلاعات لازم، از پرسشنامه و در مواردی از مشاهده و مصاحبه استفاده

شده است. به منظور دستیابی به سؤالهای ویژه تحقیق، سه نوع پرسشنامه در ارتباط با مدیران، مدرسان و دانشجویان تنظیم و توزیع شد. پاسخهای پرسشنامه مدیران براساس جدول امتیازدهی «لیکرت»^۱ مورد ارزشیابی قرار گرفت. یافته‌ها با پاسخهای مدیران، مدرسان و دانشجویان مقایسه شد.

ویژگی تحقیق حاضر این است که برای اولین بار در سطح کشور انجام می‌شود و تاکنون پژوهشی مشابه آن در سطح دانشکده‌های تربیت بدنی صورت نگرفته است، برای دستیابی به این منظور، با بهره‌گیری از سیستم (on - line)، چند مرکز اطلاعاتی در خارج از کشور را جستجو کردیم و متوجه شدیم که تاکنون در سطح دانشکده‌های تربیت بدنی چنین پژوهشی انجام نشده است. ویژگی دیگر این تحقیق آن است که جهت بررسی ارتباط چندگانه بین متغیرهای اصلی تحقیق، علاوه بر آمار توصیفی و استنباطی، از نرم‌افزار گلیم (GLIM)^۲ مبحث لجیت (Logit) شاخص ضریب ژینی (Gini)^۳ و منحنی لورنز^۴ (Lorenz) بهره‌گیری، و حاصل آنها به صورت جداول چند بعدی نمایش داده شده است. در هر حال، نتایج به دست آمده خاطر نشان می‌سازد که:

- کیفیت عملکرد مدیران دانشکده‌های تربیت بدنی با وظایف آنها منطبق نیست.
- کیفیت آموزشی و پژوهشی اکثر مدرسان دانشکده‌های تربیت بدنی با وظایف آنها کمتر مطابقت دارد.
- با توجه به استانداردها، تعداد مدرسان دارای مدرک فوق‌لیسانس و دکترا نسبت به تعداد دانشجویان کافی نیست.
- بین میزان رضایت شغلی و رضایت معنوی مدرسان ارتباط معنی‌دار وجود دارد ($P < 0/05$).
- بین میزان رضایت شغلی و رضایت اقتصادی در سطح $P = 0/01$ رابطه معنی‌دار مشاهده شد.
- بین میزان رضایت شغلی و رضایت اجتماعی در سطح $P = 0/03$ رابطه معنی‌دار مشاهده شد.
- بین کیفیت علمی مدرسان دانشکده‌های تربیت بدنی و شیوه آموزشی در سطح $P = 0/006$ رابطه وجود دارد.
- بین سابقه دانشکده‌های تربیت بدنی و کیفیت تدریس مدرسان در سطح $P = 0/007$ رابطه وجود دارد.
- از نظر دانشجویان، برنامه‌های آموزشی دانشکده‌های تربیت بدنی $P = 0/002$ متفاوت از یکدیگر است.
- از نظر دانشجویان، تأسیسات و تجهیزات دانشکده‌های تربیت بدنی تا سطح $P < 0/0001$ متفاوت از یکدیگر است.
- با بهره‌گیری از شاخص ضریب ژینی و منحنی لورنز مشخص شد که از لحاظ توزیع تجهیزات و تأسیسات، میان کمیت و کیفیت تأسیسات و تجهیزات دانشکده‌های تربیت بدنی نابرابری وجود دارد؛ بطوری که برای دانشکده‌های تربیت بدنی $G = 0/53$ است که با خط تعادل فاصله دارد.

همچنین، با استفاده از نرم‌افزار گلیم (GLIM) مبحث لجیت (Logit) این یافته‌ها به دست آمد:

- بین رضایت شغلی مدرسان و رضایت اقتصادی و معنوی آنها ارتباط معنی‌دار مشاهده شد ($P < 0/05$).
- بین نوع مدرک، تألیف و ترجمه مدرسان تربیت بدنی با به روز نگه‌داری معلومات آنها ارتباط معنی‌داری وجود دارد ($P < 0/05$).
- بین سابقه دانشکده، تأسیسات و تجهیزات و تعداد واحدها با کیفیت آموزشی دانشکده ارتباط معنی‌داری وجود دارد ($P < 0/05$).

در پایان پیشنهاد می‌شود که اگر قرار است تغییر و تحولی در رشته تربیت بدنی صورت گیرد، بهتر است:

- ۱- تحول و دگرگونی، از متولیان این رشته در سطوح فوقانی مدیریت آغاز شود. جهت ارتقای سطح کیفی مدیران دانشکده‌های تربیت بدنی، چنانچه رشته تخصصی آنها مدیریت نیست، گذراندن دوره‌های مدیریت الزامی است. علاوه

1. Likert's Schedule

2. General Linear Interaction Model

3. Gini Coefficient index

4. Lorenz Curve

- بر این، ساختار سازمانی و چارت تشکیلاتی دانشکده‌های تربیت بدنی بر طبق اصول مدیریت شکل می‌گیرد.
- ۲- چون درصد قابل توجهی از مدرسان (۴۸/۷۵٪) مدرک کارشناسی دارند، بهتر است شرایط ارتقای سطح کیفی و ادامه تحصیل آنها فراهم شود و یا امکان شرکت در دوره‌های بازآموزی و نوآموزی در رشته تخصصی خودشان به وجود آید.
- ۳- بهتر است در گزینش دانشجویان رشته تربیت بدنی تجدید نظر کلی صورت گیرد تا دانشجویان مستعد، با انگیزه قویتری جذب این رشته شوند.
- ۴- در مورد برنامه‌های آموزشی دوره کارشناسی به نظر می‌رسد، بازنگری اساسی در سرفصل و تعداد واحدهای نظری و عملی توسط یک گروه تخصصی ضروری است.

مقدمه

اهمیت و ضرورت اجرای تحقیق

نقش اساسی فارغ‌التحصیلان دانشکده‌ها و مراکز تربیت بدنی به عنوان متولیان صاحب‌نظر و کارشناسان تربیت بدنی و علوم ورزشی که در آینده، مدیران، سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان تربیت بدنی کشور در نهادها و ارگانهای مختلف علمی، آموزشی و پرورشی و غیره خواهند بود، محقق را بر آن داشت تا در رابطه با مراکز یاد شده، تحقیق جامع و کاملی انجام دهد.

از آنجا که تربیت نیروی انسانی متخصص و متعهد مورد نیاز جامعه در زمینه تربیت بدنی و علوم ورزشی در دانشگاهها صورت می‌گیرد، لازم است کسانی که امر تعلیم و تربیت این نیروها را برعهده دارند، تخصص و توان تربیت کافی داشته باشند. پس در درجه اول باید خود این مراکز شناسایی، بازبینی و ارزشیابی شوند و نقاط ضعف و قوت آنها از ابعاد گوناگون مورد بررسی و تحلیل قرار گیرند تا بهتر بتوان برای آن برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری کرد.

نظر به اینکه محقق خود سالیان زیادی است که در این رشته فعالیت دارد و با برنامه‌های مختلف آموزشی و پژوهشی از نزدیک آشناست، لذا موضوع انتخابی، مورد علاقه پژوهشگر می‌باشد و امیدوار است که از این طریق بتواند اطلاعات قابل استفاده‌ای ارائه دهد.

تربیت بدنی و ورزش به عنوان یک پدیده فرهنگی و اجتماعی، ارزشهای فراوانی دارد که شناخت و به کارگیری دقیق آن اگر براساس مطالعات علمی و مشاهدات عینی باشد، منجر به شکوفایی استعدادها و تبلور عینی محسنات اخلاقی می‌شود. زدودن سستیها، رختها و تربیت نسل سالم و قوی؛ بهره‌گیری از مبانی تربیتی موجود، بخشی از کاربرد با ارزش این مقوله است. مسلم اینکه پاسداری از این هنجارها از اهم وظایف دست‌اندرکاران بویژه قشر تحصیلکرده دانشگاهی است. به این دلیل، وجود مراکزی همچون دانشکده‌های تربیت بدنی و علوم ورزشی به منظور تربیت نیروی انسانی در راستای تحقق اهداف مذکور، ضرورتی انکارناپذیر دارد و مسئولیت دانشکده‌های تربیت بدنی بسی سنگین است. برای ارتقای سطوح کیفی و کمی چنین مراکزی، باید برنامه‌ریزی دقیق، اصولی و علمی صورت گیرد و جهت تأمین ملزومات، امکانات، تجهیزات و تأسیسات سرمایه‌گذاری شود.

در این تحقیق سعی شده است که وضعیت موجود دانشکده‌های تربیت بدنی کشور مورد ارزشیابی دقیق قرار گیرد، و کمبودها و نارساییها با صراحت بیان شود تا راه‌حلهایی برای بهبود کیفی برنامه‌های آموزشی این مراکز و رهنمودی برای مدیریت تربیت بدنی ارائه شود.

اهداف تحقیق

این تحقیق با توجه به اهمیت و رسالت دانشکده‌های تربیت بدنی، و همچنین در راستای تربیت نیروی انسانی ماهر و کارآمد، اهداف زیر را دربر دارد:

الف - هدف کلی: ارزشیابی وضع موجود نیروی انسانی، و تأسیسات و تجهیزات دانشکده‌های تربیت بدنی، به منظور ارائه پیشنهاد در راستای بهینه‌سازی این دانشکده‌ها.

ب - اهداف ویژه: موضوع تحقیق از جنبه‌های زیر بررسی می‌شود:

- ۱- ارتباط کیفیت نیروی انسانی (مدیران و مدرسان) با وظایف آموزشی و پژوهشی در دانشکده‌های قدیم و جدید؛
- ۲- تعیین کمیت (نرخ) اعضای هیئت علمی نسبت به ساعات مربوط به وظایف آموزشی و پژوهشی؛
- ۳- ارزشیابی کارآیی مدرسان در آموزشهای عملی و نظری؛
- ۴- ارزشیابی روشهای تدریس مدرسان از دیدگاه خود آنان؛
- ۵- تعیین هماهنگی تخصص مدرسان با دروسی که تدریس می‌کنند.

۶- توصیف و ارزشیابی فعالیتهای آموزشی و پژوهشی مدرسان در دانشکده‌های تربیت بدنی قدیم و جدید؛

۷- بررسی رضایت شغلی مدرسان دانشکده‌های تربیت بدنی از نظر خود آنان؛

۸- ارزشیابی کیفیت تأسیسات و تجهیزات ورزشی مربوط به آموزشهای عملی و نظری از نظر مدیران، مدرسان و دانشجویان؛

۹- تعیین نسبت تأسیسات و تجهیزات ورزشی به تعداد دانشجویان در آموزشهای عملی و نظری؛

۱۰- بررسی تفاوت نظر دانشجویان رشته تربیت بدنی در مورد برنامه‌های آموزشی در دانشکده‌های تربیت بدنی قدیم و جدید.

سؤالهای ویژه تحقیق

در رابطه با مسئله تحقیق، سؤالهای ویژه به شرح زیر مطرح و بررسی شد:

۱- آیا کیفیت عملکرد مدیران دانشکده‌های تربیت بدنی با وظایف آنها منطبق است؟

۲- آیا کیفیت آموزشی و پژوهشی مدرسان دانشکده‌های تربیت بدنی با وظایف آنها انطباق دارد؟

۳- آیا تعداد مدرسان دانشکده‌های تربیت بدنی نسبت به دانشجویان کافی است؟

۴- آیا مدرسان و اعضای هیئت علمی تربیت بدنی از حرفه خود راضی هستند؟

۵- آیا تأسیسات و تجهیزات موجود در دانشکده‌های تربیت بدنی از نظر کمی و کیفی پاسخگوی نیازهای دانشجویان رشته تربیت بدنی است؟

روش و مراحل اجرای تحقیق

الف - نوع روش تحقیق:

این تحقیق که از نوع توصیفی - تحلیلی می‌باشد، به شکل میدانی اجرا شده است.^۱

ب - روش گردآوری اطلاعات:

روش و الگوی گردآوری اطلاعات در این تحقیق، به شیوه قیاسی است. در این رابطه برای گروهها و نمونه‌های آماری پرسشنامه‌هایی تنظیم و بین آنها توزیع شده تا با به دست آوردن اطلاعات، آنچه هست با آنچه باید باشد، مقایسه شود. اطلاعات از دو طریق میدانی و کتابخانه‌ای به دست آمد.

ج - ابزار اندازه‌گیری اطلاعات:

با توجه به ماهیت پژوهش حاضر و توصیفی بودن نوع تحقیق، ابزار گردآوری اطلاعات از طریق پرسشنامه

1. Thomas, Jerry R., P 182, 1985.

و - روش تجزیه و تحلیل یافته‌ها:

در این تحقیق برای تجزیه و تحلیل و بررسی یافته‌ها، از روشهای آمار توصیفی و استنباطی استفاده شده، و به منظور عینی کردن بعضی از یافته‌ها، شاخص ضریب ژینی و منحنی لورنز به کار گرفته شده است. ضمناً بررسی ارتباط بیش از دو متغیر و رسم جدولهای چند بعدی به وسیله آزمون مدل گلیم (GLIM) و مبحث لجیت (LOGIT) انجام شده است.

نتیجه‌گیری از یافته‌های تحقیق

نتایج پژوهش حاضر به دلیل فراوانی متغیرها، ابعاد متنوع و گسترده‌ای دارند. لذا بطور موجز و مختصر می‌توان نتایج زیر را استنتاج کرد:

۱- مدیریت آموزشی در دانشکده‌های تربیت بدنی که نتایج عمل آن در این تحقیق مورد مطالعه قرار گرفته است، وضعیت ضعیفی دارد. طبق یافته‌های تحقیق، علت این امر، منطبق نبودن شرایط احراز پست مدیریت، بخصوص از نظر تخصص با مدیریت آموزشی و بویژه مدیریت تربیت بدنی است.

۲- دانشکده‌های تربیت بدنی از نظر نیروی انسانی متخصص با معضل و کمبود مواجه هستند. آن طور که یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد، نیروی انسانی در اکثر دانشکده‌های تربیت بدنی در سطح مربی است و احتمال دارد که این سطح معلومات، اجازه تحرک بیشتری را به اعضای هیئت علمی ندهد. بطوری که یافته‌های تحقیق نشان داده است، بین مدارج تحصیلی و علاقه به تتبع و تحقیق رابطه وجود دارد. لازم به ذکر است که این ضعف در دانشکده‌های با سابقه کمتر است.

۳- دانشکده‌های تربیت بدنی با مشکلات مالی روبه رو هستند. بطوری که نتایج تحقیق نشان می‌دهد، اکثر

مقدماتی^۱ و اصلی، مشاهده و مصاحبه گردآوری شد. از سه نوع پرسشنامه (مدیران دانشکده‌های تربیت بدنی، مدرسان و اعضای هیأت علمی و دانشجویان رشته تربیت بدنی) به اهداف تحقیق دست یافتیم. ضمناً برای دریافت صحت نظر دانشجویان، داده‌های پرسشنامه دانشجویان علاوه بر محاسبات آماری توصیفی، از طریق آمار پیشرفته و استنباطی نظیر آزمون کای اسکوئر^۲ و نرم افزار GLIM^۳ نیز محاسبه شد. از ارتباط متغیرهای مختلف با یکدیگر نیز جداول چندبعدی طرح شد.

د - جامعه آماری:

جامعه آماری این تحقیق، دانشکده‌های تربیت بدنی سراسر کشور است که در مجموع، تعداد ۷ مدیر، ۱۶۰ مدرس و اعضای هیئت علمی و ۱۷۶۱ دانشجو دارد. مطالعه مقدماتی این تحقیق به خاطر گستردگی و پراکندگی جامعه آماری آن، ابتدا در دو دانشگاه تهران و تربیت معلم و در بین ۱۰۰ دانشجوی دختر و پسر و ۵۰ عضو هیئت علمی و ۵ مدیر پس از توزیع و جمع‌آوری پرسشنامه‌ها و اصلاح و تعدیل آنها، مرحله اصلی تحقیق اجرا شد. در حال حاضر، هفت دانشکده تربیت بدنی در کشور وجود دارد که عبارتند از:

دانشگاه اصفهان؛ دانشگاه اهواز؛ دانشگاه تربیت معلم تهران؛ دانشگاه تهران؛ دانشگاه کرمان؛ دانشگاه گیلان؛ دانشگاه مشهد.

ه - تعداد نمونه آماری و روش نمونه‌گیری آنها:

تعداد نمونه آماری شامل ۱۰ درصد کل دانشجویان ترم سوم به بالای هفت دانشکده تربیت بدنی در سراسر کشور است که به روش طبقه‌بندی و با حجم متناسب انتخاب شدند. کل اعضای جامعه مدیران، مدرسان و هیئت علمی مورد بررسی قرار گرفتند.

1. Pilot Study

2. Chi Square

3. General Linear Interaction Model

مفاوتی قرار دارد و در این امر، علاوه بر قدمت و سابقه دانشکده‌ها، عوامل تأثیرگذار دیگری نیز می‌تواند دخالت داشته باشد. از آن جمله می‌توان منطقه جغرافیایی را ذکر نمود که در این تحقیق مورد مطالعه قرار نگرفته است.

پیشنهادها

الف - پیشنهادهای مبتنی بر یافته‌های تحقیق

- ۱- پیشنهاد می‌شود که در انتخاب مدیران دانشکده‌های تربیت بدنی، به شرایط احراز مدیران توجه شود.
- ۲- به نسبت دانشجو و اهداف برنامه‌های آموزشی، امکانات دانشکده‌های تربیت بدنی از نظر نیروی انسانی متخصص و متعهد، بودجه، تأسیسات و تجهیزات آموزشی و ورزشی مرتفع شود.
- ۳- جهت از بین رفتن تفاوت‌های کیفی و کمی موجود در دانشکده‌های تربیت بدنی، توجه یکسانی به عمل آید تا فارغ‌التحصیلان دانشکده‌ها از نظر شرایط متناسب و یکسان بهره‌مند شوند.
- ۴- مدرسان و اعضای هیأت علمی که از جنبه‌های معنوی و اجتماعی شغل خود رضایت دارند، از نظر مادی نیز مورد توجه قرار گیرند.
- ۵- تمهیداتی جهت ارتقای سطح علمی مدرسان دانشکده‌های تربیت بدنی به عمل آید.
- ۶- پذیرش دانشجو با توجه به نسبت امکانات در دانشکده‌های تربیت بدنی صورت گیرد. این نسبت طبق استانداردهای علمی باشد و امکانات نیز طبق استانداردهای جهانی تهیه شود.
- ۷- تحقیق و پژوهش به عنوان عاملی در رشد و ارتقای علمی اساتید تربیت بدنی قرار گیرد. هر چند که این امر برای اعضای هیئت علمی از مرتبه استادیار به بالا رایج است، پیشنهاد می‌شود که در تغییر وضعیت مربیان که اکثر اعضای هیأت علمی دانشکده‌های تربیت بدنی را تشکیل می‌دهند، نیز معمول شود.

دانشکده‌های تربیت بدنی در رابطه با آموزش‌های عملی و منابع مربوط به علوم نظری، نه امکانات استاندارد شده دارند و نه سطح کیفی بالاتر. ضعف توان مالی، اجازه تجهیز بهتر و بیشتر را به دانشکده‌های تربیت بدنی نمی‌دهد.

۴- ضعف کیفی نیروی انسانی و منابع مالی، موجبات ضعف کیفیت دانشکده‌های تربیت بدنی را فراهم نموده است. از آنجا که دو رکن عمده اجرای برنامه مربوط به منابع اختصاصی برنامه می‌شود، بنابراین دخالت این دو مورد را در کاهش کیفی دانشکده‌های تربیت بدنی می‌توان قاطعانه یادآور شد.

۵- اغلب دانشکده‌های تربیت بدنی از لحاظ امکانات آموزشی مربوط به آموزش‌های عملی بویژه امکانات بهداشتی در وضعیت بهتری قرار ندارند. این نقصان در سطح کیفی آموزش دانشکده‌های تربیت بدنی تأثیر سو می‌گذارد.

۶- انگیزه تحصیل دانشجویان رشته تربیت بدنی قابل توجه است. آنها در مرحله اول از طریق گزینش سراسری انتخاب می‌شوند. مرحله دوم آنها صرفاً بر سنجش توان جسمانی داوطلبان متکی است. از آنجا که انگیزه در هر کاری موجب بالا رفتن روحیه فرد می‌شود، داوطلبان دانشکده‌های تربیت بدنی هر آینه از آموزش‌های کارآمد و اثربخش بهره‌مند شوند، می‌توانند به عنوان نیروی انسانی مؤثر و مفید تربیت شوند.

۷- مدرسان و اعضای هیأت علمی دانشکده‌های تربیت بدنی، رضایت شغلی مبتنی بر جنبه‌های معنوی و اجتماعی دارند. این امر انگیزه شغلی نیروی انسانی را نشان می‌دهد که در افزایش روحیه و در نتیجه، توان کاری آنان می‌تواند مؤثر و مفید واقع شود. اما در مورد انگیزه‌های مبتنی بر جنبه‌های مادی، رضایت شغلی مشاهده نمی‌شود. می‌توان گفت که این امر به دانشکده‌های تربیت بدنی اختصاص ندارد؛ زیرا در نظام آموزش عالی، سیستم آموزشی متمرکز، یکنواختی پرداخت را موجب شده است.

در مجموع، با توجه به یافته‌های تحقیق، محقق اذعان می‌دارد که کیفیت دانشکده‌های تربیت بدنی در سطوح

۱۳۶۵

ب - پیشنهادهای محقق

۵. سیگل، سیدنی؛ آمار غیرپارامتری برای علوم رفتاری؛ ترجمه یوسف کریمی؛ تهران؛ دانشگاه علامه طباطبائی؛ ۱۳۷۲
۶. کوهن و هالیدی؛ آمار در علوم تربیت بدنی؛ ترجمه علی دلاور؛ تهران؛ دانشگاه علامه طباطبائی؛ ۱۳۷۲
۷. عسکریان، مصطفی؛ مدیریت نیروی انسانی؛ جهاد دانشگاهی تربیت معلم؛ تهران؛ ۱۳۷۱
۸. عسکریان، مصطفی؛ سازمان و مدیریت آموزش و پرورش؛ امیرکبیر؛ تهران؛ ۱۳۷۱
۹. چانسی؛ مورهاوس؛ روشهای آماری در تربیت بدنی؛ سپاسی؛ رشد؛ تهران؛ ۱۳۷۱

۱۰. کتب مختلف در زمینه روش تحقیق زبان انگلیسی و فارسی که در این مختصر نمیگنجد.

11. Bucher, Charles, Administration and Education Programs including Athletics. 6th Physical Education, Louis, The Mosby, 1975. saint

12. Voltmer, Edward (and others) the organization and administration of physical Education, 5th ed. prentice. Hall, New Jersey, 1979.

13. Willgoose, Carl, The curriculum in physical Education, Prentice Hall, Englewood, New Jersey, 1984.

14. Frost, Reuben (and others) Administration of physical Education and Athletics: concepts and practices, 3rd ed. universal book stall, New Pethi 1990.

15. Parkhouse, Bonniel The management of sport: its Foundation and Application. ST. Louis, Mosby Year Book, 1991.

16. Scott, M. Gladys, Research Methods in health, physical education and recreation 6th edition, AAFHPER, Washinton, D. C. 1967.

- ۱- مشابه این تحقیق در بعد محتوای برنامه‌های آموزشی و سرفصل دروس دوره کارشناسی بطور مستقل انجام شود.
- ۲- مشابه این تحقیق در سایر مقاطع تحصیلی (دوره‌های کارشناسی ارشد و دکترا) نیز انجام شود.
- ۳- مشابه این تحقیق به صورت تطبیقی و مقایسه‌ای بین دانشکده‌های تربیت بدنی کشورهای مختلف جهان با کشور ما صورت گیرد.

آینده‌نگری

در رابطه با ارتقای سطح کیفی و کمی دانشکده‌های تربیت بدنی کشور، پیشنهاد محقق این است که:

- ۱- اگر قرار است تغییر و تحولی در رشته تربیت بدنی صورت گیرد، بهتر است که این تحول و دگرگونی از متولیان این رشته در مدیریت سطح فوقانی آغاز شود.
- ۲- برای دانشکده‌های تربیت بدنی باید سرمایه‌گذاری ویژه‌ای انجام شود. علاوه بر این، ضرورت تقویت آن و دفع عواملی که موجب تضعیف یا نفی رسالت آن را فراهم می‌آورد، امری است خطیر و حساس و مسئولیت آن متوجه مراجع ذیربط می‌باشد.
- ۳- چون ساختار سازمانی اغلب دانشکده‌های تربیت بدنی ناقص و نارساست، پیشنهاد می‌شود که ساختار تمام دانشکده‌های تربیت بدنی بر طبق اصول مدیریت شکل گیرد.

منابع و مآخذ:

۱. الوانی، مهدی؛ مدیریت عمومی؛ چاپ سوم؛ نشر نی؛ تهران ۱۳۶۹
۲. رضائیان، علی؛ اصول مدیریت؛ چاپ اول؛ انتشارات دانشگاه تهران؛ ۱۳۶۹
۳. هرسی، پاول؛ مدیریت کاربرد منابع انسانی؛ علاقه‌بند؛ چاپ پنجم؛ امیرکبیر؛ تهران؛ ۱۳۷۱
۴. علاقه‌بند، علی؛ مدیریت آموزشی؛ دانشگاه پیام‌نور؛ تهران؛